

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.
SZOLNOK-DOBOKAVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.
Megjelenik minden vasárnapon.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA: Szécsenyi-utca, (csizmadiaszin alatt.) Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.	Hirdetési díjak: egy 30 négyyszög cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr. Nyilttéri cikkek garmondsora után 30 kr. fizetendő. Hivatalos óra: d. e. 8—11-ig, d. u. 3—5-ig.	ELŐFIZETÉSI ÁRAK. Helyben és vidékre egész évre 6 frt, — fél évre 3 frt, — évnegyedre 1 frt 50 kr. Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.
--	---	--

Deés, 1890. decz. 4.

A vagyon és közbiztonságot veszélyeztető munkanélküli csavargók száma annyira szaporodott országsszerte, hogy eltolonczoltatásuk és elítéltetésük eseteiben felmerülő rabtartási és fegyvköltségeik: úgy az államnak, mint a városoknak ezerekre menő költségeket és előre nem számított kiadásokat okoznak. Az emberiség eme fajtája a társadaelom mételyeit képezi — s megszokva a renyh életmódot az enyém és tied között sem igen tesznek különbséget, hanem viszik a mire kezöket tehetik s különösen a téli évszakban kizárólagosan csak lopásból tartják fenn magokat

Deés városában ugyan valami nagy jelentőségű ilyenmü említésre méltó kihágás nem történt, de miként lapunk mult számában felemlítve volt, baromfi és egyéb fogyasztási cikkek lopása csak nem napirenden vagyon. Természetes, hogy az érdekelt károsultak első sorban a rendörséget teszik kárhoztatásuk czélpontjává.

A rendörség az adott viszonyok közt, a rendelkezése alatti közegek segédkezésével, a telhető preventiv intézkedéseket megteszi s az annak daczára felmerült tiltott tények elkövetőinek kinyomozására s azoknak le tartoztatására vonatkozó köteleességet siet teljesíteni. Ha őszintén keressük e baj okát, ki kell jelentenünk, hogy a baj nem egészen a rendöri eljárásban, hanem — tisztelet a kivételeknek — magokban a városi lakosok azon ros szokásaiban is keresendő, midön még sok uriházaknál is az ily munkanélküli

csavargók szállást találnak. Vannak egyes helyek, udvarok, hol 6—10 csavargó is szállást talál. Ezen csavargoknak kiterjedett ösmeretségük van, egy ideig, míg a háztulajdonos bizalmát megnyerik, jól viselik magokat s annyira megismerkednek a ház és udvar viszonyaival, hogy akár hány helyen jobban tudják, hogy hol mi áll, mint maga a gazda.

Midön az ily természetű egyének a házi körülményekkel már jól megismerkedtek, szállást cserélnek s más udvarba teszik át lakásukat, de azért vissza gondolnak volt gazdájukra s csupán csak háladosaságból gyorsabban tüntetik el majorságait, mint a görény. Ideje lenne már a személy és vagyon biztonságának megóvása tekintetéből, hogy a gazdák éjjelenként istállójukba, csürökbe és konyhákba egy héten legalább egyszer tekintsenek körül, hogy lássák kikkel vannak körülvé s az idegen elemeket szolgáltatassák a rendörségnek megfenyítés végett, mert a rendörségnek nem áll jogában éjjelenként egyesek udvaraiba bemenni, csakis kivételes esetekben. Ha a polgárok az ilyenmü idegeneket a rendörségnek bejelentenek, nemcsak a közérdeknek tennének megbecsülhetetlen szolgálatot, hanem az által saját polgári kötelesegeiket is teljesítnék, a mennyiben minden egyes polgárnak törvényszerinti kötelessége az, hogy minden büntetendő cselekményeket, melyeknek bármi úton is jutottak tudomására, az illetékes hatóságnak azonnal bejelentsék. És ha ez a jövőben gyakorlatba vétetik, nemcsak hogy nagyobb lopások elkövetései lesznek elhá-

ritva, megelőzve, hanem a mindennapi csirke lopások is megszűnnek. A kapitányi hivatal miként e lapok mult számába említve is volt, f. év november hó 23-án éjjel is 20 ily csavargót fogatott be, kik közül csak két egyén igazolhatta magát, a többi 18 egyén mind igazolvány és munkanélküli csavargó, elítéltettek s büntetésök kiállása után kényszer utlevelekkel ellátva, illetőségi helyeikre fognak eltolonczoltatni. Mindazonáltal nem ártana egy kissé, sőt szükség lenne a rendörbiztosoknak, ha erélyesebben teljesítenék szolgálatukat s különösen az idegen csavargók bejelentésére több gondot fordítanának.

És ezek mellett, ha betekintenének örsze meikkel azokba a helyiségekbe, melyeknek (vagy talán saját) érdekökben több deési lakós az iránt folyamodott a városi tanácshoz, hogy a vendéglők és kávéházakban az éjjeli záróra hosszabbtassék meg. Mert meg vagyon írva, hogy „minden országnak alapja a tiszta erkölcs, mely ha meg vész, Roma eldöl rabigába görbed.”

K—O—

Deés város képviselőtestületének közgyűlése.

A folyó hó 1-én megtartott rendkívüli közgyűlésnek csak nevezetesebb tárgyaira szorítokunk tudósításunkban.

Több személyi ügyre vonatkozó előterjesztések közül első helyet foglal el a polgármesternek egy bejelentése, melyszerint D. K. városi irnok ellen a pénzes küldemények kezelése körüli rendtelenségek miatt a fegyelmi eljárás nemcsak

Nincs többé köszvény, nincs gusa, nincs többé istentelen daganat. Ime e palack viz valóságos sósviz a falu határáról, fekete mint az iszap, sós mint a géra.

A tanács arcza kiderül, a közgyám fellélegzik, a nyugvó nap besüt az ablakon s az örömtől sugárzó arczokat egy minutum alatt besugározza; a kostolás inger kiül a virilisek képére s nem egy nyelv nyujtodik ki, csak úgy önkénytelenül.

Uraim! Ebben a vízben különböző elemek vagynak, a só a főalkatrész, de lehetnek benne még nemesebb fémek is, a tudomány lesz hivatva kimutatni, hogy a fertelmes iszapban milyen gyógyerejű dolgok lehetnek és hogy a vízben élősködő állatkák himek-e vagy nöstények.

Uraim! 4 napja hogy örzöm e kincset, a sóspocsolya meglehetősen nagy, igaz hogy a nap heve apasztja a vizet, de az iszap, a föld az nem apad el. És hogy mekkora gyógyhatása vagyon, mutatja az, hogy a kondásom felesége Kondás Dorotya jobb lábszárában temérdek köszvény, bacillus rejtőzvé, nem sajnáltam ezen roszkínézésű iszappal bekenni. A hatás nagyszerű volt, úgy megölte őket, mintha valami balhák lettek volna. Szemtanuk állítják, hogy a kura után nemcsak hogy a maga lábán járt, de egyenesen a toronyba repült.

Tovább megyek. A Pista gyermeknek az arczára valami csupasz daganatok nőttek és úgy elhatalmasodtak, hogy se fülét, se órrát, se száját nem lehetett látni. Bekente iszappal s a rusnya daganat úgy eloszlott, hogy a képe is csak 10 percz mulva lön látható.

„A Szolnok-Doboka” tárczája.

A sóskút.

B. nagyközség bírása igen okos ember volt; legalább annak tartotta ő magát és annak hírében állott a nép előtt is, mert a kinek az isten annyi szeszio földet és fundus instruktust adott, az már csak lehet okos ember. Nem is vonta ezt senki kétségbe, egyedül a nagyközség jegyzője, mert ő a bírourammal szemben bizonyos anthipáthiát érzett; ő tudományos embernek tartotta magát, mert a jegyzőnek annak kell lenni, a bírót afféle tudákos embernek tartotta, a kivel vitatkozni sem érdemes.

Sokszor képezte köztük beszéd tárgyát, hogy hát tudomány ide vagy oda, de ki tulajdonképen közöttük a legnagyobb ur? mert igaz, hogy a bíró elnököl a gyűléseken, de a jegyző pennája az, a mi megszólaltatja a gondolatot s ha az más alakba nem öntené a bíró ur „nyilatkozványait” és a felette fennálló hatósághoz intézett „előterjesztvényeit”, hát akkor igen gyakran lehetett volna olvasni a papirra vetett zöld legelőket s az erdőben tenyésző különböző természetű gombákat.

Különben a bíró uram eléggé tevékeny ember volt, mindig fürkészett valamit, sok ujtást hozott be e községbe, jó alattvaló volt, rajongott a kitüntetésekért s habár önzetlen honpolgárságát mindenki elhitte, mégis szeretett volna bár egy kis keresztceskét kapni.

Ez képezte husz évi szolgálata tudatában egyetlen vágyát, ezzel aludt el este csendesén pipaszó mellett, ezzel ébredett midön az udvari

kakas torkaszakadtából jelezte a hajnalt. Egy nagy érdemre lett volna szükség, hogy a 20 évi működését megkoronázhassa, akkor meglett volna a keresztceske.

Azt szokták mondani, hogy a mi késik nem mulik, a türelem rózsát terem, a szerelem sötét verem stb. Ezt nagyon jól tudta bíró uram, de azt is tudta, hogy az ő népe mennyire vágyakozik egy csekélyke sóskút után, mely a bölcsesség savával nemcsak embereknek, de még a tanulatlan barmakonak is nagy hasznára lett volna.

Legboszantóbb volt a dologban az, hogy míg a szomszédfalvak bővelkedtek sós forrásokban, addig B. község határában még egy maréknyi söt sem lehetett találni. Egyszer azonban nagy dolog történt. A bíró ur házánál nagy sürgés forgás volt, a községi irodán minden ember talpra állott, strázsák, hajduk jöttek mentek összehívni a képviselőtestületet rendkívüli közgyűlésbe, mert nagy a felfedezés, nagy a „tanálmány.” Senki sem tudott a dologról, gyorsan gyülekeztek a tagok s nemsokára együtt volt a plenum a hoszszu asztal körül.

Uraim! Szólal meg az előlülő hangja. Halljuk, halljuk, biztatja a gyűlés. Nagy felfedezés, nagy találmány, nagy vívmány vagyon közöttünk. A fufangos jegyző nagyokat köhint s a pennáját készre tartja; a közgyám elhalványul és az asztalra kapaszkodik, a gyűlés tagjain lassu hűledzés és morgásszerű hang vonul végig.

Uraim! A mi késik nem mulik, türelem rózsát terem, a szerelem sötét verem stb. A mi senkinek nem sikerült, azt én felfedeztem, meg vagyon a sóskút, sósviz, sósforrás és apró só.

elrendeltetett, hanem a deliquens hivatali állásától egyidejűleg fel is függesztetett. Nagyon elszomorítólag hatott a közgyűlésre, hogy a hatóság kebelében még mindig kísért a multak szelleme, melynek ismét áldozatul esett egy fiatal ember, kire inkább a jövő rózsás reményeinek kellett volna mosolyogni. A bejelentés tudásul vétetett, az eset pedig szolgáljon intő példa gyanánt a szépművészi fiatalságnak.

A cs. és kir. közöshadsereg m. kir. hovádság és csendőrség szállítására; továbbá a toloncz szállítások alkalmával igénybe veendő fuvarok előállításáról alkotott hatósági szabályrendeletet a belügyminiszter azon észrevétellel adta vissza, hogy a kirendelt és elő nem állott fogat tulajdonosságának megbüntetésére, miután az elő nem állás rendőrileg nem büntethető cselekmény, ki nem mondható, mi okból a szab. rendelet büntető rendelkezését jóvá nem hagyhatja. A tanács előterjesztése szerint a büntető rendelkezések mellőzésével is lesz gyakorlati haszna a szabályrendeletnek, mert a 7. §. intézkedik az iránt, hogy a kinem állott fogat tulajdonossa terhére és költségére más fuvar vétessék fel; ennél fogva a miniszteri észrevételek értelmében módosított szab. rendelet elfogadását ajánlja, mi meg is történt.

Ezután tárgyalás alá került R o t t e n b e r g Áron borregále hasznóbérlő kérése az 1888-ik évben pontatlanul fizetett hasznóbér után felszámított késedelmi kamatok elengedése iránt. Szerződésben elvállalt kötelezettségről lévén szó, többek felszólalása után a tanács ama javaslata emeltetett határozattá, hogy a kérésnek hely ne adassék.

A városban megszállott idegenek bejelentése körüli eljárás iránt alkotott szabályrendelet egyhangulag fogadtatott el. Ezen szabályrendelet szerint minden idegen — akár önnálló, akár szolgálati viszonyban levő — 24 óra alatt köteles tartozkodását a városi hatóságnál bejelenteni. Kötelesek továbbá a szállást adók, vendéglősök, fogadósok a náluk megszállt vendéget, valamint a cselédartók és munkaadók a felfogadott idegen cselédet vagy segédmunkást szintén bejelenteni büntetés terhe alatt. A külföldiek külön nyilvántartásba vétetnek. Ezek nem csak tartozkodási szándékukat, hanem eltávozásukat is kötelesek bejelenteni a hatóságnál.

Kolozsvár városa siket-néma országos intézetének felügyelő bizottsága kéri a várost legalább is egy siket-néma ellátására alapítványt tenni. Bár a kérdéses intézmény humanus voltát elismeri a közgyűlés, sőt a jóakarat sem hiányzik; mindazonáltal fedezet hiányában a 3000 forintos alapítványt tevő pénzt nem ajánlhatja meg. Azonban hajlandó jelentkezés esetén a város segélyére szoruló egy siket-néma ellátási költségét egyelőre is hordozni.

A hatás egyszerű volt. Az erős férfiak örömkönyveket hualattak, a jegyző ur szívébe ütötte a pennát és onnan kilövelő vérrel irta jegyzőkönyvbe e szót: Sósut! Mindenki ösztönyszerűleg susogja: sósut. Csak a közgyám boszus s kétszer is pofon üti magát, hogy miért nem ő fedezte fel.

A bíró uram fontos arccal és mosolygó szemekkel fogadja a tömördek gratulációt, a főszolgabíró sürgönyileg hivatik meg a szemlére. Másnap tömeges kirándulás a helyszínére, hol addig nézegettek és kostolgatták a vizet, a mig valaki egy a földbe ásott piszkos cseber oldalait is felismerte.

Hogy a lefűlés milyen általános volt, azt nem kell magyarázni. A bíró uram csizmadiát fogott, a jegyző gondoskodott arról, hogy a cseberben bőven legyen a só anyag, a bíró pedig őrt állított, nehogy a szemle előtt valami kárt csináljon benne valaki; arról természetesen semmit sem tudott, hogy a furfangos jegyző állította a csebert pocsolyának a bíró uram dülőjébe.

Hanem a bíró uram is felhagyott a kereséssel s ha valaki boszantani akarja, az csak a sósutut kérdezze hogy merre van, annak tudom hogy lesz melege. Még ha idegen jön a faluba, annak is megmondják, hogy kérdezze meg a bírótól, merre van a sósut. Azóta az idegeneket is kerüli.

Igen fontos kérdést vetett fel egy indítványban a polgármester. Ugyanis indítványozza, hogy a két hid közötti hely területi és lejtmereti felvétele végett egy szakértő mérnök kiküldetését kérelmezze a város a földmívelésügyi miniszter urnál. Ezen indítványra az vezette a polgármestert, hogy többen sürgették a szamos folyó egyik ágának a város közelébe vezetését s apró czélokra való felhasználását. Közö haj egy állandó korcsolyató létesítése, nemkülönben a „szajka“ patak szabályozása is. Mindezek csak együttesen és csak úgy intézhetők el, ha a szóban forgó terület berendezése és lejtmereti felvétele szakértőileg eszközöltetik. Az indítvány egyhangulag el lett fogadva, utasítván a tanács folyamodni a földmívelésügyi miniszteriumhoz egy szakértő mérnök kiküldetése iránt.

Végre több gazdasági, bérleti és jutalmazási ügy nyert elintézt.

X.

Községi szabályrendeletek.

A megyei jegyzői-egylet által szerkesztett s az alispáni birálatokkal is összhangzásba hozott: községi általános szabályrendeletek, tanácskozási ügyrend és a települési díjakat meghatározandó szabályrendeletek (egy füzetben foglalva) Kovács Jenő egyleti jegyző által, a járási főszolgabírák útján szétküldve lettek; s most már kezdetét vehetik a képviselőtestületi közgyűlésekben való tárgyalások.

A hozánk beküldött példányból láthatólag, a széjjel küldött (még mindég) javaslatokban több helyen üress, s részben tiszta lapok vannak fennhagyva oly czélból, hogy ott a kizárólag helyi érdekű rendelkezések jegyeztessenek be; részben pedig, hogy a kinyomatra levő rendelkezések, esetleg a felsőbb hatósági további észrevételek is következő §§-okban módosíthatók, esetleg bevezethetők legyenek. A lapoldalak számozása, nyomdai költségek kiméltéért nincsenek végig jelezve; ezek folytatandók lennének s az eredetieknek szánt példányok zsinorral keresztül fűzendők s a zsinor végeit (valamely állandó tapasszal) lepecsételendőknél véljük.

Arról is vettünk értesülést, hogy a most kinyomtatott tervezetekből mintegy 200 példány felesleg maradt vissza a jegyzői egylet tulajdonába, K o v á c s Jenő egyleti jegyző, nagyiklodi körjegyző kezénél, kinél a netaláni további szükségletre, füzetenkénti 20 kr. díj ellenében megrendelések is tehetők. Postai rendeléseknél még további 5 kr. postadíj is kívántatik.

Ezen füzeteket magánosok is megrendelhetik és használhatják, mivel e megejtendő tárgyalások után igényelt némely adatok bejegyzése után birtokába jutnak a község mindhárom természetű szabályrendeletének.

Színház.

Akárhogy vegyük is, nagy mester a remény. Körül röpkedi az embert, mint tarka lepke a virágokat, mosolygó képet mutat, biztatja, néha lefűzi, gyakran valósul. Szintársulatunkat is csak a remény tartja fenn; a piczula gyéren pengett, az igaz; de annál jobban csillámlott a remény, ez az örökös billentyűje a törekvésnek.

A remény ma is biztatja, hogy egy második bérlettel sikerülni fog meglehetősen csorbákat kiköszörölni. Az is bizonyos, hogy a ki csak reménnyel táplálkozik, az nagyon soványon jön ki az élet szinpadára. Azért Geröfy is hozzáállott a társulat felrészítéséhez:

A mult héten Szép Aladár vendégszerepelt. Első fellépte mult hó 29-én volt a „gyermek“ című vígjátékban.

Második fellépteül Findeisen Gyula, „Fiam nagyon ostoba“ című 3 felvonásos bohózatát adták elő. Maga a darab semmi különös értékkel nem bír; de ha ügyes szövevények folytán egy egy kissé nevetséges helyzetek támadnak, már mindjárt tetszik a németnek, s kész a bohózat. Legjobb szerep a darabban a Brandesé. Furesa állapot az, mikor nemcsak társadalmi szögletség és meglehetősen vastag koponya, hanem még az ugynevezett privát pech is az emberre nehezedik, és hozzá még szerelmes is lesz. Ez a Brandes szerepe.

Okos embert játszani, nagy urat adni, nem is valami nagy dolog, látjuk azt a közönséges

életben; de az ügyetlent játszani akkor, mikor a társadalomban nem vagyunk hozzá szokva, az már nehezen megy, mert úgy kell adni, hogy a természetesség domboruljon ki első sorban.

Szép Aladár ezen feladatot szépen megoldotta; már megjelenéséből kitűnt, hogy szerepének minden csinját-binját tudja, előre megfontolt terv szerint játszik, alakítás közben helyes fogást tanusított, s ha ehhez hozzávesszük eléggé rokonszenves organumát, a szerencsés testalkotást, mely sokféle szerephez alkalmazható, akkor konstatálhatjuk, hogy tehetséges színész, ki, ha a kezdet nehézségeit leküzdi és a tanulmány gyémánt porával a meglevő érczet köszörölni fogja, a magyar színészet egy jeles alakító tehetséget fog benne felmutatni.

Harmadik fellépteül Sardou „Csapodárja“ került színre, ebben Champignac szerepét játszotta teljes rutinnal és teljes sikerrel. Ez alkalommal jutalomjátéka lévén, a közönség gyönyörű koszorúval, tisztelői és barátai értékes ezüst ten-tatartóval lepték meg.

Színre került még a mult héten Hamlet, valamint a Vasember című darab.

A mi a közönséget illeti, nem valami nagy számmal látogatta ez utóbbi előadásokat; valószínű, hogy a rendes látogatók közé leginkább a bérlők tartanak, kikkel sikerült az igazgatóság-nak egy második bérletet is létrehozni. Egyáltalában az időjárás is annyira kedvezőtlen, hogy a ki csak teheti, az estéli órákban otthon ül, lévén egész nap borult, ködös időjárás és már majdnem hat hét óta gyakori esőzés, mely a kedélyhangulatot rontja s az estélyi órákban a járkálást ha nem is lehetetlenné, de nagyon alkalmatlanná teszi.

IRODALOM.

— A „HÉT“ Kiss József hetilapjának legújabb (48.) száma a szokottnál fényesebb kiállításban némi késedelemmel megjelent. E késedelem oka adminisztratív okokban keresendő. A lap ugyanis nyomdát és adminisztratívot cserélt és az ily alkalommal elmaradhatlan zavarok két napig késleltették megjelenését. A Hét szerkesztője és kiadója felkéri azon előfizetőit, a kiknek példánya e zavarok folytán netalán elmaradt volna, hogy azt azonnal reklamálni sziveskedjenek. A lap tartalma oly distingvált magas niveau-n mozog, mint rendesen. Csak kettőt emelünk ki: H e r c z e g Ferencnek „Sirius“ című rendkívüli érdekfeszítő novelláját és Ambrus Zoltán bírálatát Beöthy Zsolt „K a z i n c z y és H o r á t i u s“ című essai-jéről. Az utóbbi cikk oly classicus és szellemes, a minőt nem egyhamar olvastunk. A lap továbbá igen gazdag szellemes apróságokban. A „Hét“ előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50. kr.

— Megjelent az „Armenia“ magyar-örmény havi szemle 12. füzeté érdekes változatos cikkekkel. Ezek közt: Az örmény kérdés. — Dr. Molnár Antaltól. Miben állott őseinknek eretnaksége? Dr. Temesváry Jánostól. A magyarországi örményekről. Esztégár Lászlótól. Ezen folyóirat, mely a magyar időségi sajtó osztatlan elismerésben részesült, — az 1891. évvel ötödik évfolyamába lép. A jövőben is az eddig követett helyes irányban fog haladni. Előfizetési ára egész évre 4 frt.

VEGYESEK.

— Időjárás. Szeszélyes egy időjárásunk van. Egy pár éj kemény dért hoz, másnap langyos idő, most havaseső hul, majd verőfényesen süt a nap s a fedett helyeken 5—6 fok a meleg hősege s ezeknek hatása alatt az ugys tarka mező hó foltjai elolvadtak. A kertekben nem egy helyt reseda, verbéna s ürömrózsák nyitásokat hoznak.

— Heti vásáraink az adott viszonyok közt eléggé vannak látogatva. A gabona ára szilárdan tartja magát, a szép tisztabuza 1 frt 80 kr., törökbuza 1 frt 20 kr., zab 60—70 kr. A szarvasmarhának is meglehetősen az ára, mert a langyos időjárás következtében az ugynevezett „heverő“ marhák nappal még kün a mezőn csak találnak egy kevés legelőt, hanem nagyon leszállott a kővér sertések ára s ez a helybeli sertéshizlálókra nézve nagyon hátrányos, minden remény-

ségük abban van, hogy a jövő heti Lueza napi vásár nemcsak fagyot, hanem sertés vásárlókat is hoz.

— **A földmívelésügyi m. kir. miniszter a kereskedelemügyi m. kir. miniszterrel egyetértőleg** Aranyező, Galgó, Hosszúrév, Kaczkó, Letka, Nagy-Ilonda és Szurdok vasúti állomásokat, marharakodó állomásokat engedélyezte.

— **Jutalomjáték.** Gerőfyné kedden, folyó hó 9-én tartandó jutalomjátékára a színház látogató közönség becses figyelmét tisztelettel felhívjuk. Főlöszlegesen tartjuk külön dicsérettel említeni a jutalmazandót, mert közönségünk elég előnyösen ismeri. Jutalomjátékaul „Az arany ember” kerül színre.

— **Szép Aladár** vasárnap Szamosujvárt fog vendégszerepelni a „Csapodárban.” Az itteni szépsiker biztosíték arra, hogy ottan is a közönség meg lesz elégedve az előadással.

— **Az Emke** az erdélyrészi Kárpát-Egyesület érdekében a megyei választmányhoz intézett felhívásban hangsúlyozza, hogy az új egyesület megalkotásának bevezetőjeként, erkölcsi, szellemi és anyagi erejének latbavetésével, kiadja az Erdélyrészi rég nélkülözött magyar leírását, illetve utikalauzát. Az Emke égető szükségét vél kielégíteni, midőn a kevés rokonszenvvel vagy éppen ellenségesen irt közkezen forgó német leírásokat kiszorítani óhajtja. Tekintettel pedig épen a leendő mód alaposságára, rokonszenvességére, hű tárgyalására: igazgató-választmánya abban állapodott meg, hogy az erdélyrészi közönségnek ez első leírását ne valamelyik harmadik kézzel, hanem magával az erdélyrészi közönséggel eszközöltesse. Minden megye területén lévén ugyanis nem egy, de több oly férfi, ki szülőföldje vagy lakóhelye minden halmát, hegyét, folyamát, városát és nevezetességeit már a gyermekkorából, egygyéforrtan, közvetlenül ismeri: minden vármegyére nézve a leírás ez úton eszközölendő, mely úton kétségtelen, hogy minden sor nemcsak hűen, de egyszersmind szeretettel s mondhatni az író szíve vérével lesz írva. Az igazgató-választmány hiszi, hogy ez uton a leggyorsabban, a legjobban s a leírás tiszteletdíjának megtakarításával juthat hazarészünk egy kitűnő kalauzhoz. Ennek alapján hazafias tisztelettel kéri a megyei választmányt, hogy területére nézve e munkára a legalkalmasabb férfiakat kizemelve, őket nevében felkérni s a megye turisztikai leírását velők elkészíttetve, ezt hozzá e folyó polgári év végéig beküldeni szíveskedjék.

— **300,000 frt misére.** Nyegrucz Fekete Miklós gör. kath. pap és hírlapírónak, midőn lapunk 46-ik számában halálát jelentettük, fölemlítve volt, hogy eleinte szegény ember volt, később meggazdagodott, úgy hogy 1—2 százezer frtot érő vagyont hagyott hátra. E hirtelen meggazdagodása különböző feltevésekre szolgáltatott okot, de mindezek mellett bekövetkezett haláláig egy rejtély maradt a nagy közönség előtt e meggazdagodása. Azonban halála után egy néhány napra több lap ez ügyre nézve a következő felvilágosító részleteket hozza: A külső országokban, kivált Svájcban számos olyan kolostor van, a mely rengeteg összegű misealapítványokat őriz. Minthogy e kolostorok nem győznek elég misét szolgáltatni, külföldre is küldenek pénzt misék mondásáért. Az illető szerkesztő egy évtized alatt harmizez negyven kolostortól kapott ilyen pénzeket s egyik kolostor sem sejtette, hogy a másik is küld. A szerkesztő halála után egy svájci szerzetes érkezett szamosujvárra s a mikor a szerkesztő halálát megtudta, fölment a városban lakó román püspökhöz, tudakozódván hagyatéka felől. Az elhunyt szerkesztő, modta a szerzetes, fél év óta nem küldött nyugtát a pénzekről, de biztak benne, mert a püspök maga ajánlotta őt a kolostornak. Az utolsó félesztendeig rendesen küldte a nyugtákat a püspök aláírásával. A püspök kijelentette a szerzetes előtt, hogy soha semmiféle nyugtát nem adott az illető szerkesztőnek s nem is ajánlotta őt a kolostornak. Erre a szerzetes elővett egy ajánló levelet és számos nyugtát, mely a püspök aláírását viseli. A főpap konstataálta, hogy az ajánlólevél a nyugtákkal együtt hamis. A szerzetes, a ki a sok közül csak egy kolostor pénzéről kívánt számadást, az illető felekezet érsekéhez utazott, minthogy a szerkesztőnek ettől is volt ajánló levele. Az érsek ajánló levele nem volt hamis, mert hír szerint a szerkesztőt egy

kanonok-nagybátya protegálta. A főpap, a ki rájött a szerkesztő üzelmére, figyelmeztette is az egyik kolostort, hogy többé ne küldjön neki misepénzt, de azt nem lehetett megtudni, hogy melyik kolostor küldött még. A szerkesztő magajárt külföldön és számos kolostortól szerzett megbízást ajánlóleveleivel. Mondják, hogy a leleplezéstől való félelem is siettetette halálát, melyet a Tribuna és a többi oláh ujság gyászkerettel fájalt. Hogy mily rengeteg vagyont gyűjtött össze, mutatja az is, hogy csupán az Albina (a legnagyobb román pénzintézet) részvényeiből százezer forint árát hagyott.

— **Kossuth Lajos szava.** Két szerencsés vállalkozó megnyerte Kossuth Lajost, hogy belebeszélve a fonográfba, megörökítse hangját. Kossuth a kis gépbe a szabadságért martir-halált szenvedett tizenhárom emlékére mondott a gépbe egy, három szakaszra osztott beszédet, mely valóságos költemény, a melyt még nem irtak halottak emlékére. Ez a magasztos poéma, a Kossuth élő szavával hallható az Erzsébet szálló egyik termében Kolozsvárt. Sokan keresik fel e helyet, meghallani a szent öreg szavát, mely mérhetetlen távolból időtlen időig fog szívótól szívhez, értelemhez szólni.

Apró hírek. — **A honvéd főruharaktárban** felsőbb rendelet következtében a honvédtisztek csákója és szolgálati övének új mintákra való alakítást kísérelgetik. — **A házassági jog** kondifikációjáról tud hírt egy könyomatu lap. A házasság felbontása és az ezzel összefüggő minden kérdés kizárólag a polgári bíróság hatáskörébe fog tartozni. — **A pozsonyi Dunahíd** ünnepélyes megnyitása karácsony után lesz, a király ő felsége által meghatározandó napon. — **Resicán** az osztrák-magyar államvasutársaság tisztviselői körében magyar klub alakult, melynek célja az, hogy a tagok hetenkénti összejöveteleket tartván, a magyar nyelvben gyakorolják magukat. — **A múlt heti földrengés** következtében Bisterben egy ház összeomlott, de a lakosok idején kimenekültek. — **Nagy tűz** pusztított a brassói kőolajfinomító gyárban s több száz hordó olaj semmisült meg az épület egy részével együtt; a kár vagy 30,000 frt. — **A kereskedelmi szerződés** ügyében monárhánk és Németország képviselői kezdték meg Bécsben a tárgyalásokat. — **Orth János** hajótörése a Horn-fok körül dühöngött júliusi és augusztusi viharok alkalmával már már kétségtelenné látszik. — **A közös hadügy-ministeriumban** már dolgoznak a jövő évi hadgyakorlatok tervein. — **A csár,** mint Belgradból írják, újabban nemcsak nagyobb tömeg puskát, hanem mindenféle más hadszert is küldetett a szerb hadsereg számára. — **Margit olasz királyné** Carducci Giosné költőnek a bolognai egyetemen való 30 éves tanári működése alkalmából arczképét küldte. — **A Koch-féle** gyógymódról Gossler minister már a porosz képviselőházban is nyilatkozott. Magasztaló szavakkal emlékezett meg Koch önfeláldozásáról. — **A romániai szenátus** az ellenzéki Florescu tábornokot válsztotta elnökává. a mi esetleg a kormány állását is megingathatja.

KÖZGAZDASÁG

Ápoljuk a talajgazdagító növényeket.

Talajgazdagító növények alatt a hüvelyesek családjához tartozókat értjük, melynek a borsó, búkőny, bab, csillagfürt, herefélék, csibehur stb. Ezeknek a növényeknek az a tulajdonságuk és képességük van, hogy a talaj számára a levegőből tápanyagot gyűjtenek, minél fogva ezek után jóval kevesebb trágyát kell az illető földekre alkalmazni. Ez a tápanyag a növényi tápanyagok legértékesebbje, a nitrogén. De van ezeknek a növényeknek más kitűnő tulajdonságuk is, mely abból áll, hogy a talajban levő nehezen oldódó tápanyagok feloldódását előmozdítják, feloldanak anyagokat, melyeket a talajnak közönséges oldó alkatrészei, a szénsav és salétromsav vagy épen nem, vagy csak igen kis mértékben képesek feloldani.

Legtöbb kulturnövényünk olyan, hogy tápanyagát nem képes felkeresni s azért a gazdának kell arról gondoskodni, hogy ott találják meg a nekik alkalmas tápanyagokat, a hová gyökereik épen elérnek, vagyis úgy kell a vetésforgót be-

osztani, hogy az egymásután következő minde-nike kellő mennyiségben megtalálja a neki szükséges tápanyagokat.

Gabonaféléink gyökereiket sekélyen terjesztik szét a talaj felsőbb rétegeiben; s azért tápanyagukat ezekben a rétegekben kell számukra elhelyezni. Ezek a növények csak fogyasztják a gazdagon megterített asztal tartalmát, a nélkül, hogy annak pótlásához is hozzájárulnának. A gyökér-növények mélyebben lenyulnak az alsó rétegekbe, de onnan is csak a könnyen felvehető tápanyagokat veszik fel. Sokkal rosszabb dolguk van azonban a repczeféléknek, a melyeknek gyenge gyökérzetük van, de azért mégis igen sok és igen tömény tápanyagot kívánnak.

A hüvelyes vetemények mélyen lenyuló gyökereikkel nemcsak a táplálékot hozzák fel a mélyebb rétegekből, hanem gyökereik hegyeivel, melyekben sok savanyu só van, a foszforit és gránit tömegeket is feloldják, hogy a felszabadult tápanyagokat felvehessék. E tekintetben a csillagfürt első helyen áll, mely kvarczhomokkal is megelégszik s egészen sovány, kimerült talajban is diszlik.

Ha zöld trágyának alászántják, a talaj televénnyel, nitrogénnel és könnyen felvehető hamualkatrészekkel gazdagítja. A sok szénenyt és nitrogent, melylyel a talajt gazdagítja, nagybbrészt a levegőből veszi.

A hüvelyesek közt legnagyobb oldó erőt az évelő herefélék fejtenek ki, még pedig első sorban a luczerna és eszparszette, a melyek nemcsak az alsó rétegekbe lemosott tápanyagokat veszik fel s hozzák forgalomba, hanem nagy mennyiségű chemiailag megkötött hamu alkatrészt is felbontanak, tehát a forgó tápanyagkészletet szaporítják.

HIVATALOS RÉSZ.

Szolnok-Dobokavármegye alispánjától.
Sz. 20861—1890.

Pályázati hirdetmény.

Szolnok-Dobokavármegye közönsége által az 1888. évi VII. t. cz. 127. § a értelmében rendszerezített kőrallatorvosi állomásokra ezennel pályázatot nyitok.

Ilyen kőrallatorvosi állomás a törvényhatóság mind hét közigazgatási járásában rendszerezítve van Deés, Szamosujvár, Bethlen, Magyar-Lépos, Nagy-Ilonda, Csáki-Gorbó és Kékes székhelyekkel, s minden állomáshoz az összes azon járásbeli községek vannak csoportosítva. A javadalmazás áll 400 frt fizetésből és 100 frt utazási átalányból.

Felhívom mindazokat, a kik ezen kőrallatorvosi állomások valamelyikét elnyerni óhajtják, hogy állatorvosi oklevéllel és eddigi szolgálatukat igazoló bizonyítvánnyal felszerelt folyamodványukat 1890. évi december hó 25-ik napjáig hozzájuk küldjék be.

Deésen, 1890. november 21.

S z a r v a d i P á l,
2—3 kir. tanácsos alispán.

Besztercze-Naszódvármegye alispánjától.
Sz. 12009—1890. alisp.

Hirdetmény.

Bánffy Dezső báró főispán ur ő méltósága, a Neuberger testvérek jászberényi fakereskedő-cég kérése folytán folyó év október 8-án 3833. szám alatti iratával megengedte, hogy az általuk a Telcs község határában az ugynevezett „Fiad” völgyben létesített gőzfűrésztelep „Bánffy-telep” néven elneveztessék.

Miről a közönség ezennel értesítettik.

Beszterczén, 1890. évi november 13-án.

P á n c z é l,
alispán.

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
KOVÁCS SAMU.

Hirdetések.

Sz. 7506.—1890. polg.

(342)1—1

Hirdetmény. Szász-Enes községben gyakorolt italmérési jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyministeri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1891. évi január hó 23-ának d. e. 10 órája a kir. törvényszéknél Hosz-

szu László kir. törvényszéki bíró hivatalos szobájába kitűzetett. Mely határidőre a birtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek. — A deési kir. törvényszéknek 1890. november hó 29-ikén tartott üléséből. **Balázs**, elnök. **Csatth**, jegyző.

Sz. 6741.—1890. polg. (343)1—1

Hirdetmény. Alsó-Ilosva községben gyakorolt italmérési jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyministeri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1891. évi január hó 16-ának d. e. 10 órája a kir. törvényszéknél Hosszu László kir. törvényszéki bíró hivatalos szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek. — A deési kir. trvszéknek 1890. évi november hó 29-én tartott üléséből. **Balázs**, elnök. **Nyirő**, jegyző.

Sz. 6839.—1890. polg. (344)1—1

Hirdetmény. Sajó-Szt-András községben gyakorolt italmérési jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyministeri rendelet 9 és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890 évi február hó 6-dikának d. e. 10 órája a kir. törvényszéknél Hosszu László kir. törvényszéki bíró hivatalos szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ennel idéztetnek. — A deési kir. törvényszéknek 1890. évi november hó 29-dikén tartott üléséből. **Balázs**, elnök. **Nyirő**, jegyző.

Sz. 6956.—1890. polg. (339)1—1

Hirdetmény. Szarvaskend községben gyakorolt italmérési jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyministeri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1891. évi január hó 20-ának d. e. 9 órája a kir. törvényszéknél Hosszu László kir. törvényszéki bíró hivatalos szobájában kitűzetett. Mely határidőre a birtokosság tagjai még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek. — A deési kir. törvényszéknek 1890. évi november hó 29-dikén tartott üléséből. **Balázs**, elnök. **Nyirő**, jegyző.

Sz. 6869.—1890. polg. (340)1—1

Hirdetmény. Nagy-Iklód községben gyakorolt italmérési jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyministeri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1891. évi január hó 17-ének d. e. 10 órája a kir. törvényszéknél Hosszu László kir. törvényszéki bíró hivatalos szobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek. — A deési kir. törvényszéknek 1890. évi november hó 29-én tartott üléséből. **Balázs**, elnök. **Nyirő**, jegyző.

Sz. 7074.—1890. polg. (337)1—1

Hirdetmény. Kapor községben gyakorolt italmérési jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. számú igazságügyministeri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül 1890. évi december hó 29-ének d. u. 3 órája a kir. törvényszéknél Tischler Domokos kir. törvényszéki bíró hivatalos szobájába kitűzetett. Mely határidőre a birtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés külön nem kézbesítettik, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek. A deési kir. törvényszéknek 1890. évi november hó 26-án tartott üléséből. **Balázs**, elnök. **Csatth**, jegyző.

Sz. 5207.—1890. (335)2—3

Pályázati hirdetmény.

Szolnok-Dobokavármegye bethleni járásba kebelezett Kerlés, Szász-Szt.-Jakab és

Sárvár községekből alakult körjegyzői keretben üresedésbe jött körjegyzői segédi állásra, mely 150 frt fizetés, 50 frt szállásbérrel van egybekötve, ezennel pályázatot hirdetek.

A pályázati folyamodványok benyújtására folyó év december hó 16-ik napját bezárólag tűzöm ki.

Bethlen, 1890. november hó 21-én.

Flóth F. Adolf,
főszbiró.

Hirdetmény.

A regáléváltság kötvény birtokosait ezenel tisztelettel értesitem, hogy regáléváltság kötvényeit, ugyszintén az ezekre szóló három évi kamatszelvevényekkel ellátva kiadott utalványokat, eladás esetén a legjobb árban megveszem.

Hutflész Károly,
3—3(317) (Kolozsvártt.)

Sz. 4442.—1890. 1—2(341)

Arverezési hirdetmény.

A Deésváros tulajdonát képező szamosi hidnál szedhető vám a városi képviselő-testület idei 229. számú jkvi határozata folytán 1891. évi január hó 1-től 1896. évi december hó 31-dik napjáig — vagyis 6 egymásután évre a városház tanácskozási termében **folyó évi december hó 17-én d. e. 10 órakor** megtartandó nyilvános árverezésen a legtöbbet idérőnek haszonbérben fog adadni.

Erről árverezni kívánok azzal értesítenek, hogy a részletes árverezési feltételek a városi levéltárban, a hivatalos órák alatt megtekinthetők, s hogy a vámszedési jog a nagyméltóságu m. kir. miniszter urnak folyó évi 52016. számú rendeletével megállapított újabbi vámdíj-szabályzat alapján fog gyakoroltatni.

A szóbeli árverezés megkezdése előtt írásbeli zárt ajánlatok is elfogadtatnak.

A 8115 frt azaz nyolczezerszáztizenöt frt egy évi haszonbérnek megfelelő kikiáltási ár 10 százalékát bánatpénz czimen az árverező biztos kezére az árverezés megkezdése előtt leteendő.

Deés város tanácsától, 1890. december hó 4-én.

Róth Pál,
polgármester.

Sz. 934.

(338) 1—1

Hirdetmény.

A nagyméltóságu m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszterium az 1890. évi szeptember hó 26-án kelt 39878. számú rendeletével a szamosújvári gör. kath. püspökség részére megvásárolt Bárány Lukács és Pap Tivadar-féle két ház kijavítását 1373 frt 60 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fent említett munkálatok foganatosításának biztosítása céljából az 1890. évi december hó 15-ik napjának d. e. 11 órája a szolnok-dobokamegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zártajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhivatnak, hogy a fennebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó s a részletes feltételekben előírt 5%-nyi bánatpénzzel ellátott zártajánlataikat kitűzött nap d. e. 11 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbben érkezőtek figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Deésen, 1890. évi november hó 24-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Sz. 5409.—1890. 3—3(322)

Pályázati hirdetmény.

Soósmező, Nagy-Borszó, Kis-Hegy és Köfrinkfalva községekben üresedésbe jött körjegyzői állásra Soósmező székhellyel pályázatot hirdetek.

Felhivom mindazokat, kik e körjegyzői állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi I. t. cz. 6. §-ában írt képesítések mellett nyelvbeli ismeret, eddigi alkalmazásuk és erkölcsi magaviseletüket igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványaikat hozzám f. év december hó 14-ig bezárólag annyival is inkább adják be, mivel a később érkező folyamodványok figyelembe vétetni nem fognak.

A járási főszolgabírája.

N.-Ilonda, 1890. november hó 17-én.

Br. Bánffy,
főszolgabíró.

Hirdetmény.

Ezennel közhíré tétetik, hogy a Surányi Sándor és neje utodai, László nagykoru, Samu és Klára kiskoru tulajdonokat képező o.-bogátai 110. katasztrális hold területű külön szántó és kaszáló ingatlanok, lakház gazdasági épületekkel folyó évi decemberhó 28-án, 1891. április hó 24-ikétől 3 évre nyilvános árverés mellett a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe ki fog adatni. Az árverezési feltételek alólírtánál M.-Bogátán megtekinthetők.

Lázár István,
gyám.
2—2(337)

Mindennemű butor-berendezések elvállaltatnak.

GÁBRE JÁNOS

épület- és butor-asztalos

ELSŐ DEÉSI BUTORRAKTARA.

Deésen, Europa szálloda épületben, Moskovics-féle bolt helyiség.

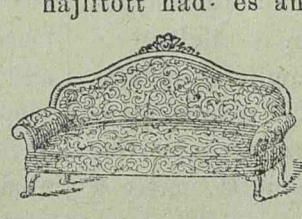
Ajánlja a nagyérdemű helybeli és vidéki közönség becses figyelmébe magnagyobbított s a kor követelményeinek teljesen megfelelően berendezett

butorraktárát,

melyben a legszolidabb áron kaphatók mindennemű **butorok, szalon-, ebédlő- és hálószoba berendezések** a legegyszerűbbtől a legfinomabbig.

Minden nagyságu díófa- és aranykeretű tükrök, olainyomatu képek és képkeret-lecek.

hajlított nád- és amerikai faületű székek.

A kárpitozott butorok saját üzletemben egy szakképzett kárpitos vezetése mellett, a legnagyobb szolidassággal készülnek, állíttatnak elő.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

„Szolidasság“ ez jelszavam.

Teljes tisztelettel

Gábre János.

épület- és butorasztalos.

(54)13—*

Teljes temetéseket elvállaltatnak.